

Oplegvel Informatienota

Portefeuille mr. B. B. Schneiders
Auteur Dhr. J.A.M. Lubbers
Telefoon 5113815 E-mail: jlubbers@haarlem.nl
VVH/VHR Reg.nr. 2010/332982
ZONDER bijlagen
B & W-vergadering van 28 september 2010

Onderwerp

Beleidsnota grow-, smart- en headshops

DOEL: Informeren

Op grond van artikel 74D van de Algemene Plaatselijke Verordening is de burgemeester bevoegd om nadere regels vast te stellen over het aantal, de vestiging en exploitatie van grow-, smart- en headshops. Ter uitoefening van deze bevoegdheid heeft de burgemeester Beleidsnota grow-, smart- en headshops vastgesteld.

B&W

1. Het college neemt kennis van de Beleidsnota grow-, smart- en headshops.
2. De Beleidsnota grow-, smart- en headshops is gepubliceerd in de Stadskrant en betrokkenen zijn geïnformeerd.
3. Het college informeert de commissie Bestuur over dit onderwerp.

Informatienota

Onderwerp: Beleidsnota grow-, smart- en headshops
--

Inleiding

Op 17 december 2009 heeft de gemeenteraad besloten om een exploitatievergunning in te voeren voor grow-, smart- en headshops. Hiervoor is de Algemene Plaatselijke Verordening gewijzigd met een nieuwe paragraaf over grow-, smart- en headshops. De aanleiding hiervoor lag in de faciliterende rol van growshops bij hennepsteelt, de groei van het aantal hennepkwekerijen en de toenemende verwevenheid van de hennepsteelt met georganiseerde criminaliteit. Smart- en headshops maken eveneens onderdeel uit van de cannabisbranche, een criminogene branche die vatbaar is voor criminaliteit.

Kernboodschap

In de loop van 2009 zijn in Haarlem naar aanleiding van strafrechtelijke onderzoeken **vier growshops** gesloten op grond van artikel 13b van de Opiumwet in verband met drugshandel in en vanuit deze growshops. Vanwege deze verwevenheid met criminaliteit is voor grow-, smart- en headshops een vergunningsplicht ingevoerd. Vanwege het criminogene karakter van deze branche zullen alle vergunningaanvragers en hun zakelijke relaties worden onderworpen aan een uitgebreid BIBOB-onderzoek.

Consequenties

Door de vaststelling van de beleidsnota grow-, smart- en headshops kunnen het aantal grow-, smart- en headshops worden gemaximeerd. Dit maximum is gesteld op 5 inrichtingen.

Vervolg

Dit beleid is op 26 juli 2010 door de burgemeester vastgesteld en is op 26 augustus 2010 gepubliceerd in de Stadskrant. In het kader van de informatievoorziening aan de gemeenteraad wordt dit beleid door het college toegezonden aan de Commissie Bestuur ter informatie.

Bijlagen

Beleidsnota grow-, smart- en headshops

Beleidsnota grow-, smart- en headshops

1. Inleiding

De afgelopen decennia heeft de hennepcultuur in Nederland een grote ontwikkeling doorgemaakt. De illegale teelt van cannabis is omvangrijk en het aantal illegale hennepkwekerijen is landelijk explosief toegenomen. Deze ontwikkeling heeft zich ook voorgedaan in Haarlem. De illegale teelt van hennep is meer en meer gepaard gegaan met de verloedering van de leefbaarheid, criminaliteit (energiediefstal, uitkeringsfraude en belastingfraude) en sociale onveiligheid. Hierdoor worden partijen als woningcorporaties en verzekeraars gedupeerd. Bovendien is er bij de grootschalige hennepcultuur vaak sprake van betrokkenheid van de georganiseerde criminaliteit. Tegen deze achtergrond heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in juni 2006 gepleit voor een krachtige, integrale aanpak van hennepcultuur.

Vanwege de regiefunctie van gemeenten voor het integraal veiligheids- en handhavingsbeleid is de gemeentelijke overheid belast met de regie over de integrale aanpak van hennepcultuur. In verschillende gemeenten is gebleken dat een integrale en gezamenlijke aanpak een uiterst effectief instrument is om de illegale hennepcultuur te bestrijden. Gemeenten werken in dit kader samen met politie, openbaar ministerie, energiebedrijven en woningbouwcorporaties. Derhalve heeft de gemeente Haarlem in 2007 het Convenant "Gezamenlijke aanpak van thuisteelt van hennep in de gemeenten Haarlem, Haarlemmerliede-Spaarnwoude" gesloten met de politie, openbaar ministerie, Nuon en woningbouwcorporaties. Hiervoor is het Regionaal Convenant Geïntegreerde Decentrale aanpak Georganiseerde Misdadigheid regio Amsterdam-Amstelland/Kennemerland/Noord-Holland Noord/Zaanstreek-Waterland in de plaats gekomen ten behoeve van de geïntegreerde decentrale aanpak georganiseerde misdadigheid in Noord Holland, waarvoor het Regionaal Informatie en Expertise Centrum is opgericht. Dit convenant is gesloten tussen gemeenten, belastingdienst, politiekorpsen, het openbaar ministerie en andere overheidsdiensten. In dit convenant zijn een aantal thema's benoemd. Eén van de thema's is de georganiseerde hennepcultuur.

2. Cannabisbranche

In de cannabissector zijn naast de al jaren bekende coffeeshops ook grow-, smart- en headshops in toenemende mate actief.

Coffeeshops

Onder "coffeeshops" worden horecabedrijven verstaan waar de handel en gebruik van softdrugs wordt gedoogd onder voorwaarden van de gemeente neergelegd in het gedoogbeleid voor coffeeshops. De landelijke gedoogcriteria, de zogeheten AHOJ-G-criteria, vormen het belangrijkste onderdeel van het gemeentelijke gedoogbeleid voor coffeeshops. Deze coffeeshops vallen in Haarlem onder het regime van artikel 49 van de Algemene Plaatselijke Verordening.

Growshops

Growshops zijn detailhandel- en groothandelbedrijven die benodigdheden verkopen voor de kweek van cannabis. Het gaat om producten die kunnen bijdragen aan een zo optimaal mogelijke kweekomgeving zodat, op een gemakkelijke en snelle manier, wiet van goede kwaliteit gekweekt kan worden. Het gaat hierbij om een voor het publiek toegankelijke ruimte waarin bedrijfsmatig, in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was of anders dan om niet, handelingen en werkzaamheden worden verricht die verband houden met dan wel inherent zijn aan het exploiteren van hetgeen in het maatschappelijk verkeer wordt aangeduid als growshop.

Smartshops

Smartshops zijn detailhandel- en groothandelbedrijven die ecodrugs en/of smartproducts (smartdrinks, voedingssupplementen, energydranken, ecstasy-verters, euforiserende en ontspannende middelen etc.) verkopen. Het betreft legale drugs die niet voorkomen op lijst I of lijst II van de Opiumwet. Het gaat hierbij om een voor het publiek toegankelijke ruimte waarin bedrijfsmatig, in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was of anders dan om niet, handelingen en werkzaamheden worden verricht die verband houden met dan wel inherent zijn aan het exploiteren van hetgeen in het maatschappelijk verkeer wordt aangeduid als smartshop. Een gedeelte van deze winkels verkoopt soms net als sommige headshops kleding en accessoires. Het betreft dus winkels die als belangrijke nevenactiviteit producten verkopen die omschreven kunnen worden als hallucinerende middelen zoals ecodrugs die niet verboden zijn op grond van de Opiumwet, of die dienst kunnen doen voor het gebruik of productie van cannabis.

Headshops

Headshops zijn detailhandel- en groothandelbedrijven waar hulpmiddelen worden verkocht die benodigd zijn voor het roken van softdrugs zoals waterpijpen en vloei. Een gedeelte van deze winkels verkoopt tevens kleding en aanverwante accessoires.

In juni 2004 verscheen in opdracht van het Ministerie van Justitie het rapport Preventieve doorlichting Cannabissector van onderzoeks- en adviesbureau Intraval. Volgens dit rapport bedroeg de totale omvang van de cannabisbranche in Nederland op 1 januari 2004 ongeveer 1190 winkelvevestigingen. Ongeveer 33% hiervan behoorde tot de gedoogde coffeeshops, ruim 25% tot de growshops, circa 8% tot de smartshops en 2% tot een combinatie van smart- en growshop. In dit onderzoek zijn headshops niet als aparte categorie onderscheiden. Het rapport bevat de resultaten van een onderzoek dat in de gemeenten Amsterdam en Venlo is uitgevoerd. In dit onderzoeksrapport wordt op basis van aanwijzingen en indicaties gesteld dat de grow-, smart- en headshops lijken te worden gebruikt om de winsten uit de softdrugshandel wit te wassen. Daarnaast blijken de ondernemers van zowel grow- als smartshops veelvuldig verdacht en/of veroordeeld te zijn voor diverse delicten zoals soft- en harddrugshandel, vermogensdelicten, (ernstige) geweldpleging en het deelnemen aan een criminele organisatie.

In het rapport wordt uiteengezet dat het aantal coffeeshops vanaf de jaren zeventig tot en met het einde van de jaren negentig gestaag toenam. Grow- en smartshops zijn ontstaan begin jaren negentig. Het aantal smartshops vertoont de laatste jaren een lichte daling, terwijl het aantal growshops nog steeds toeneemt.

3. Risico's Cannabisbranche

Sinds de jaren negentig werd duidelijk op basis van signalen van politie en het openbaar ministerie dat de hennepcultuur steeds meer bedrijfsmatige trekken kreeg en meer en meer in de greep van de georganiseerde misdaad raakte. Dit werd in 2002 nog verder onderschreven in het onderzoek van Politie en Wetenschap *"Hennepcultuur in Nederland, het probleem van de criminaliteit en haar bestrijding"* (F. Bovenkerk en W. Hogewind, december 2002). Uit een landelijke evaluatie onder politieregio's blijkt dat growshophouders relatief vaak zijn betrokken bij het faciliteren van de thuisteelt.

Uit het rapport Preventieve doorlichting Cannabissector blijkt dat de faciliterende rol van growshops bij de hennepcultuur een risicofactor is voor indringing van (georganiseerde) criminaliteit in deze branche. Deze kwetsbaarheid blijkt onder andere uit de illegale contacten van de growshopeigenaren met leveranciers en/of afnemers uit de bijhandel in het verkopen van stekjes aan potentiële kwekers en het inkopen van wiet door growshopeigenaren. Geconcludeerd werd dat er sprake is van betrokkenheid bij criminele organisaties en dat er sprake is van een verhoogd aantal criminogene factoren. Een groot deel van de ondernemers in de cannabisbranche bleek criminele antecedenten te

hebben. Binnen de politieregio Kennemerland heeft 82 % van de growshopeigenaren een crimineel verleden. Een aantal growshopeigenaren zijn ooit veroordeeld voor het handelen in softdrugs (16 %) en voor vermogensdelicten (27 %).

4. Haarlemse Situatie

Begin 2009 waren in Haarlem zes growshops en één smartshop gevestigd. In de loop van 2009 zijn in Haarlem naar aanleiding van strafrechtelijke onderzoeken **vier growshops** gesloten op grond van artikel 13b van de Opiumwet in verband met drugshandel in en vanuit deze growshops. Op dit moment zijn er nog 2 growshops en één smartshop actief in Haarlem. Dit zijn:

Growshops

1. Interpolm Haarlem - Leidsevaart 448
2. Gras Gras, Ramplaan 36 zwart

Smartshop

3. State of Mind, Kleine Houtstraat 34.

In Haarlem is vooralsnog geen headshop gevestigd.

5. Invoering vergunningsplicht voor grow-, smart- en headshops

Bij besluit van 17 december 2009 heeft de gemeenteraad besloten om een exploitatievergunning in te voeren voor grow-, smart- en headshops. Hiervoor is de Algemene Plaatselijke Verordening gewijzigd met een nieuwe paragraaf over grow-, smart- en headshops. De aanleiding hiervoor lag in de faciliterende rol van growshops bij hennepsteelt, de groei van het aantal hennepkwekerijen en de toenemende verwevenheid van de hennepsteelt met georganiseerde criminaliteit. Smart- en headshop maken eveneens onderdeel uit van de cannabisbranche, een criminogene branche die vatbaar is voor criminaliteit.

- De APV biedt de mogelijkheid om de exploitatie van grow-, smart- en headshops te reguleren door de invoering van een vergunningstelsel. Het doel van de vergunningsplicht op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening is drieledig:
 1. bescherming van de volksgezondheid;
 2. bescherming van de openbare orde;
 3. bescherming van het woon- en leefklimaat.

Een vergunningstelsel maakt het mogelijk het aantal grow-, smart- en headshops te maximaliseren. Eveneens kunnen ondernemers en beheerders van grow-, smart- en headshops worden gescreend op strafrechtelijke antecedenten, net zoals de horeca en de prostitutiebranche. Daarnaast kunnen ter bescherming van de volksgezondheid, de openbare orde en het woon- en leefklimaat, voorwaarden verbonden worden aan de vergunning (zie bijlage 1 voor standaardvoorschriften voor grow-, smart- en headshops).

6. Maximering grow-, smart- en headshops

Naar aanleiding van de vergunningsplicht voor grow-, smart- en headshops op grond van de wijziging in de Algemene Plaatselijke Verordening zijn de bestaande grow- en smartshophouders aangeschreven dat zij vergunning dienen aan te vragen voor het exploiteren van hun grow- en smartshops. Deze vergunningen voor twee growshops en één smartshop zijn inmiddels aangevraagd bij de gemeente. Om te voorkomen dat nieuwe grow-, smart- en headshops zich in Haarlem kunnen vestigen, dient het huidige aantal grow-, smart- en headshops gemaximeerd te worden. In 2009 zijn vier growshops gesloten vanwege de handel in drugs op basis van strafrechtelijke onderzoeken. Op dit moment zijn er nog twee growshops en één smartshop actief in Haarlem. Vanwege de regiofunctie van Haarlem is het niet verstandig om het maximum aantal toegestane grow-, smart- en headshops te bevriezen op het huidige aantal van drie. Er moeten nog enkele vestigingsmogelijkheden zijn voor grow-, smart- en headshops. Daarom wordt de maximale belasting van de openbare orde en het woon- en leefklimaat

gesteld op 5 grow-, smart- en headshops. Het totaal aantal grow-, smart- en headshops mag niet meer dan 5 inrichtingen omvatten.

7. Wet BIBOB

Per 1 juni 2003 is de Wet BIBOB (Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen Openbaar Bestuur) in werking getreden. Op grond van deze wet is het mogelijk diepgaand onderzoek te doen naar de achtergrond van de persoon of onderneming, die een vergunning aanvraagt voor de exploitatie van een growshop. Als na onderzoek blijkt dat de vergunning mogelijk gebruikt gaat worden voor criminele activiteiten, kan de gemeente de vergunning weigeren. Ook kan een reeds verstrekte vergunning om dezelfde reden ingetrokken worden.

De Wet BIBOB geeft de gemeente een juridische basis om onderzoek te doen naar aanvragers en houders van vergunningen. Dit heeft gevolgen voor gemeente én ondernemers. Ondernemers moeten meer vragen beantwoorden en meer gegevens overleggen. Bij een rechtspersoon zal de gemeente ook kijken naar de betrokken natuurlijke personen.

De BIBOB-vragenformulieren richten zich onder andere op de financiering van de onderneming. De gemeente wil weten op welke wijze het bedrijf wordt gefinancierd. Daarnaast worden er vragen gesteld over de structuur van de onderneming. Belangrijk is dat de gemeente inzicht krijgt in alle personen die bij de onderneming betrokken zijn.

Vanwege de verwevenheid van deze criminogene branche met criminaliteit, zullen alle vergunningaanvragen voor de grow-, smart- en headshopbranche worden onderworpen aan een uitgebreid BIBOB-onderzoek. Ook reeds verleende vergunningen zullen worden onderworpen aan een uitgebreid BIBOB-onderzoek indien daartoe aanleiding bestaat. Hiervoor worden de beleidsregels gehanteerd die zijn vastgesteld voor de toepassing van de Wet BIBOB in de horeca-, prostitutie-, speelautomaten- en coffeeshopbranche bij collegebesluit van 21 november 2006.

8. Handhaving

De grow-, smart- en headshops zullen met enige regelmaat worden gecontroleerd. Controles zijn het meest effectief als organisaties nauw samenwerken. Daarom is er voor gekozen om integrale controles uit te voeren met verschillende partners zoals politie, gemeente en belastingdienst.

Indien in grow-, smart- of headshops middelen als bedoeld in Lijst I of II van de Opiumwet worden verkocht, afgeleverd, verstrekt danwel hiertoe aanwezig zijn, zal conform de 'Beleidsregels Handhaving Opiumwet' de lokaliteit worden gesloten.

Daarnaast kan de burgemeester de sluiting bevelen van een grow-, smart- of headshop voor een bepaalde tijd maar ook voor onbepaalde tijd. Ook kan hij op grond van artikel 74M van de APV afwijkende sluitingstijden opleggen. Ook kan dit artikel gehanteerd worden bij overtreding van de vergunningsvoorwaarden en als de inrichting wordt geëxploiteerd zonder vergunning. Sluiting kan tevens worden bevolen bij aantasting van de openbare orde, aantasting van het woon-en leefklimaat in de omgeving van de grow-, smart- of headshop en bij het plegen van strafbare feiten in of rondom de inrichting, tenzij artikel 13b van de Opiumwet hierop van toepassing is.

9. Besluit

Deze beleidsnota grow-, smart- en headshops zijn nadere regels zoals bedoeld in artikel 74D van de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Haarlem. Conform artikel 4:83 van de Algemene wet bestuursrecht wordt dit beleid bekend gemaakt door publicatie in de Stadskrant. Dit beleid zal worden toegezonden aan de huidige grow- en smartshophouders.

Haarlem, 26 juli 2010

De burgemeester van Haarlem,

b/a

Mr. B.B. Schneiders

Bijlage 1 Voorschriften Grow-, Smart- of Headshop

Aan deze vergunning zijn de volgende voorschriften verbonden:

1. de leidinggevende dient nauwlettend zorg te dragen dat in de inrichting alsmede in de onmiddellijke omgeving van de inrichting de openbare orde niet wordt verstoord en het woon- en leefklimaat niet wordt aangetast door de exploitatie van de inrichting;
2. de leidinggevende dient nauwlettend zorg te dragen dat in de inrichting alsmede in de onmiddellijke omgeving van de inrichting de openbare orde niet wordt verstoord en het woon- en leefklimaat niet wordt aangetast door bezoekers van de inrichting;
3. verstoringen van de (openbare) orde van meer dan geringe betekenis dienen bij de politie te worden gemeld. Strafbare feiten in de inrichting dienen te allen tijde te worden gemeld bij de politie.
4. de leidinggevende, als bedoeld in artikel 74B onder b, lid 1 van de Algemene Plaatselijke Verordening, is verplicht om bij een wijziging in de inrichting, wijziging van de exploitatievorm en / of wijziging van het beheer daarvan, die tot gevolg heeft dat de vergunning gewijzigd zou moeten worden, hiervan onmiddellijk melding te maken en de wijziging pas door te voeren als hiervoor een gewijzigde vergunning is verstrekt.
5. leidinggevendens zijn verplicht onvoorwaardelijke medewerking te verlenen aan door bevoegde instanties ingestelde onderzoeken en controles.
6. alle terzake, nader, door of vanwege de districtschef van politie te geven aanwijzingen dienen stipt en onverwijld te worden opgevolgd.
7. deze vergunning of een afschrift hiervan dient aanwezig te zijn in de inrichting.